

[Poul Møller.]

grundlag, hvilket utvivlsomt vil styrke disse virksomheder over for de store vesttyske og franske koncerner, hvis vi bliver medlemmer af fællesmarkedet. Et sådant kapitalmarked vil da også tendere imod at skabe et mere ensartet renteniveau, hvilket i høj grad vil være i dansk interesse.

Hånd i hånd med sådanne bestræbelser må der imidlertid efter vor opfattelse ske en yderligere tilpasning til et friere arbejdsmarked, så tilgangen af europæisk arbejdskraft i nogen grad kan fjerne inflationspresset. Jeg ved godt, at det lyder ubehageligt for mange, men det er jo opgaver, vi før eller senere skal igennem med, hvis vi vil over til et større marked. Af alle de muligheder, vi har for at løse de store investeringsopgaver, vi står over for, er denne dog den skikkeligste. De store investeringer udskydes, fordi vi mangler arbejdskraft, både til offentligt og privat arbejde. Resultatet vil blive stagnation, om ikke vi griber til andre udveje. Den ene er, at vi lader disse investeringer gå forud for alt andet, altså forud for almindeligt byggeri, for boligbyggeri, for den almindelige produktion. Det kan føre til betydelig eksportnedgang, det kan tillige kun praktiseres ved et særdeles rigoristisk restriktionssystem. Vil vi undgå disse onder, så er den eneste vej at forøge kapaciteten i det omfang, vi er i stand til det, f. eks. gennem en friere adgang for udlændinge til vort arbejdsmarked. Også kun under denne forudsætning bliver der mening i en friere kapitalimport.

I forhold til de fleste europæiske stater er vi ved at blive sejlet agterud; vi har ikke den samme forventning som disse om at få andel i den fremtidige velstandsstigning. Det skyldes dels den forkert anlagte økonomiske politik, som jeg har skildret, og som er blevet så stærkt kritiseret af to så fremtrædende økonomer som professorerne Jørgen Pedersen og Gelting, der bestemt ikke har lagt fingrene imellem i deres kritik. Men det skyldes også andre forhold, som mere og mere vil komme til at stå klart for

os. Vi kan ikke regne med en tilsvarende velstandsstigning som andre lande, fordi en så væsentlig del af vort erhvervsliv er optaget af produktion af levnedsmidler. Behovet for levnedsmidler stiger ikke i takt med velstandsstigningen som behovet for industrivarer. Det er en gammel sandhed, at folk ikke spiser mere, fordi de bliver rigere, tværtimod, de skal alle sammen afmagres, og derfor bliver der spist mindre, men de bruger flere penge til biler, fjernsyn, boliggodter o. s. v. Da samtidig hvert land søger selvforsyning med levnedsmidler, er det også klart, at der i selve vor erhvervsstruktur ligger en væsentlig årsag til, at vi sækker agterud.

Den rigtige økonomiske politik er derfor den, der på længere sigt medvirker til at løse dette strukturproblem og bidrager til at gøre vort land til et moderne industrisamfund. I denne bestræbelse svigter regeringen totalt. Ved helhedsløsningen modvirkede man direkte målet, skadede f. eks. interessen for aktiebesiddelse hos spareerne, modvirkede ved fastholdelse af kontante tilskud uden samtidige langsigtede foranstaltninger tilpasningen af landbruget til de totalt ændrede vilkår; hævede omkostningsniveauet, fordi fagbevægelsen ville give arbejdsgiverne en lussing, og gennemførte en prislov efter de mest forældede principper og uden nogen sammenhæng med den økonomiske situation.

I den anden store lovgivningsopgave, som regeringen vil gennemføre, jordlovene, modvirker man også strukturtilpasningen. Derfor har samtlige erhverv protesteret. Industriens ekspansion får vanskeligere vilkår og bliver overalt standset af offentlige dekreter, der kun kan gennembrydes ved dispensationer og tilladelser fra den ene og den anden myndighed. Man har sagt i udvalget, at man vil se large herpå, men man skal dog foretage en undersøgelse, og der sker en forsinkelse af planerne. Embedsmændene i ministerierne skal undersøge, hvorvidt en industriel virksomhed det ene eller andet sted kan forventes at være af økonomisk